

О. А. Шумейко,
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків

ЗАСАДИ ЛІНГВІСТИЧНОГО АНАЛІЗУ КОМІЧНОГО В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ

У статті досліджено теоретичні засади лінгвістичного аналізу комічного в українській поезії, висвітлено сутність комічного як категорії естетики й лінгвістики на основі праць з теорії комічного, з'ясовано стан розроблення проблеми та визначено особливості методики аналізу комічного в поетичній мові.

Ключові слова: поетична мова, комічне, іронія, гумор, сатира, сарказм, ідіостиль, образ.

ОСНОВЫ ЛИНГВИСТИЧЕСКОГО АНАЛИЗА КОМИЧЕСКОГО В УКРАИНСКОЙ ПОЭЗИИ

В статье исследованы теоретические основы лингвистического анализа комического в украинской поэзии, освещена суть комического как категории эстетики и лингвистики на основе работ по теории комического, выявлен уровень разработки проблемы та определены особенности методики анализа комического в поэтическом языке.

Ключевые слова: поэтический язык, комическое, ирония, юмор, сатира, сарказм, идиостиль, образ.

USING LINGUISTIC ANALYSIS OF COMIC UKRAINIAN POETRY

In the article the theoretical basis of linguistic analysis comic in Ukrainian poetry, highlights the essence of the comic as a category of aesthetics and linguistics works based on the theory of the comic, revealed the state of development problems and peculiarities of analysis techniques comic in poetic language.

In modern science, the term «comic» is used as a generic term to describe a variety of phenomena that can cause laughter. Among the expressions of comic researchers isolated humor, irony, satire and sarcasm. At present there is no universally accepted definition of the content and scope of terms called comic types, specific relationships between humor, irony, satire and sarcasm, but in the end, the number of species comic. Difficulty theoretical development problems comic conditioned by the fact that some of its categories (especially irony) are seen as historically variables that reveal their semantic dynamics in different periods of literary-aesthetic and practical thought.

The object of analysis is a comic genres of Ukrainian poetry, Non humorous or satirical. This does not mean that the structure of the poetic text, which refers to the philosophical, or civil love lyric, the comic is something unnatural. On the contrary, it is functioning in these comic genres of modern Ukrainian literature demonstrating its crucial role, which is revealed in the semantic and compositional plan of a literary text. Another feature of the object of analysis is the lack of clear boundaries between the comic and nekomichnym and often implicit expression comic.

Language comic expression directly related to the peculiarities of Ukrainian poetic language of the second half of the twentieth century (suggestibility, appeals to extra-linguistic reality, conscious guideline to overcome stereotyped metaphors departure from the ideological cliches, major, pathos, irony as a language game, etc.).

Language units as elements of poetic image that sells comic (humorous, ironic, satirical, sarcastic) principle, characterized poetic grammar rules, including violations established in the language of traditional compatibility of the word, combining different styles of speech strata, deviation from the formative, morphological rules and so on. Syntagmatic localized language units poetic text at the same time are not located in their prospective and retrospective semantic relations of the structural elements of the poetic text.

Key words: poetic language, comical, irony, humor, satire, sarcasm, idiosyncrasy, image.

Для сучасного українського мовознавства важливим є дослідження теоретичних засад лінгвістичного аналізу комічного в українській поезії.

Об'єктом аналізу є комічне в тих жанрах української поезії, що не належать до гумористичних або сатиричних.

Мета статті – дослідити теоретичні засади лінгвістичного аналізу комічного в українській поезії, висвітлити сутність комічного як категорії естетики й лінгвістики на основі праць з теорії комічного, з'ясувати стан розроблення проблеми та визначити особливості методики аналізу комічного в поетичній мові.

Предмет дослідження – висвітлення сутності комічного як категорії естетики й лінгвістики.

В українській філології помітне місце займають праці, присвячені аналізу прозових текстів. Посилена увага дослідників саме до художніх текстів не є випадковою. Її можна пояснити різними причинами. Художня свідомість – це одна із форм, – хоч і виразно своєрідна, – існування суспільної свідомості людини як соціальної особистості. Через світ художніх образів, створений письменником, читач сприймає світ узагалі. Комічне в художньому дискурсі – поезії, прозі, драматургії – постає не тільки як естетичне освоєння світу, але й як вираження неутілітарних істин цього світу. Факти, які в художньому тексті зображуються крізь призму комічного, самі постають як носії комічного начала, експлікують систему ціннісних координат ментального світу людини, важливих не тільки для митця, але й широкого кола читачів. Вони відбивають певні інтенції суспільного життя і акумулюють, синтезують різні сторони комічного, чим і забезпечується їхня евристична значущість. «Ословлення» комічного відбиває певний спосіб концептуалізації (сприйняття, оцінки та організації) світу. Якщо розуміти комічне в його широкому категорійно-естетичному смислі, можна стверджувати, що мовна репрезентація комічного – це створення певної художньої картини світу, і саме така картина, будучи своєрідною матеріальною формою існування комічного, містить інформацію про особливості взаємодії мови й дійсності, людини й соціуму, про здатність читача декодувати художній текст.

Розгляд означеної проблеми зосереджується навколо питань, які можна поділити на дві групи. До першої групи належать ті, що стосуються вивчення мовних засобів і художніх прийомів творення комічного. Оскільки в мовленнєвій практиці для творення комічного використовуються мовностилістичні ресурси різних рівнів (фонетичного, лексичного, фразеологічного, синтаксичного, графічного, сюжетно-композиційного), то їхнє вивчення спрямоване на виявлення типових засобів та визначення функціональних особливостей незалежно від характеру комічного.

До другої групи питань належать ті, що стосуються вивчення художньомовленнєвої практики, пов'язаної з різними типологічними виявами комічного – гумором, іронією, сатирою та сарказмом.

У сучасній науці термін «комічне» уживається як родове поняття на позначення різноманітних явищ, здатних викликати сміх.

Об'єктом комічного є суспільно значуще смішне, що може характеризуватися як невідповідність форми змістові, суперечність чи помилка, недосконалість, контраст. Комічне – одна з основних категорій естетики, що відбиває соціально вагомі суперечності. Суб'єктивне переживання комічного виявляється по-різному – від доброзичливої усмішки до злої насмішки, від веселого настрою до нестримного сміху. Сутність комічного полягає у суперечності.

Важливо відзначити, що для суперечностей, які породжують комічне, характерним є те, що перша за часом сприйняття сторона суперечності виглядає значною і серйозно на нас впливає, друга ж, яку ми сприймаємо за часом пізніше, – розчаровує своєю невідповідністю.

Джерелом комічного може бути не тільки підміна змісту, значення повідомлення, але й порушення міри, створення ілюзії. Тому сміх супроводжує викриття нікчемності, що претендує на якусь значущість, сміх зміцнює гідність людини. У комічному зображенні соціальні явища, спосіб життя, діяльності, поведінка людей тощо, які перебувають у суперечності з об'єктивним ходом історії, із естетичними ідеалами, тому вони оцінюються негативно. Суперечності між значущістю форми й ницістю змісту, які проглядаються завдяки критично налаштованому розуму, створюють комічність колізії. Комічне – це продукт розвинутої людської культури, здатність подивитися на себе збоку, піднятися над своїми повсякденними інтересами.

Комічне в літературі – це естетична форма критики, яка є творчо активною. Особливий її характер полягає в тому, що вона передбачає усвідомлено активне сприйняття, ставлення з боку реципієнта, який вдається до самостійної емоційно-критичної оцінки подій, включається в процес творчого активного пізнання світу, що вимагає самостійної роботи думки щодо зіставлення естетичних ідеалів та явищ, які висміюються.

Говорити про мовні засоби комічного слід з обов'язковим урахуванням характерних іманентних особливостей смішного. Саме такий підхід може забезпечити висвітлення глибинних механізмів взаємодії комічного як життєвої реальності та її художньо-естетичної рецепції з особливостями використання мови як одного з головних засобів творення комічного.

Слід брати до уваги те, що об'єктом аналізу є комічне в тих жанрах української поезії, які не належать до гумористичних або сатиричних. Сказане зовсім не означає, що в структурі поетичного тексту, який належить до філософської, любовної чи громадянської лірики, комічне є чимось неприродним, навіть другорядним. Навпаки, саме функціонування комічного в цих жанрах сучасної української літератури демонструє його надзвичайно важливу роль, яка виявляється у смислово й композиційних планах художнього тексту. Ще однією особливістю об'єкту аналізу є відсутність чітких меж між комічним та некомічним, а також часто імпліцитне, приховане вираження комічного. Очевидно, зважаючи на цю особливість, деякі вітчизняні дослідники і стверджують, що «іронічний текст може бути не іронічним, і навпаки, будь-який текст у певному контексті перетворюється на іронічний. Іронія обмежена контекстом, але контекст безмежний. Річ в умінні, /мистецтві/ техне зіставляти різні ідентичності, тексти, дискурси і контексти задля неочікуваного ефекту» [2, с. 102].

Тому адекватне декодування дослідником комічного вимагає від нього особливої інтерпретаційної здатності, слід взяти до уваги роль адресанта й адресата (автора й читача) у встановленні художньо-естетичної комунікації.

Тенденції розвитку сучасної літератури демонструють деякі характерні риси, урахування яких послужило підставою для вагомих узагальнень щодо сутності та особливостей вираження комічного. Ідеться, зокрема, про спостереження шведського науковця Хосе Луїса Раміреса: «Власне буденний ужиток слова «іронія», не кажучи про етимологію, ширший і неспівмірний з інструментальним уявленням про іронію як риторичну фігуру. Бо ми кажемо, що іронія уживається не лише коли ми виражаємо щось протилежне до означуваного, а й безпосередньо тоді, коли ми виразно викривлюємо смисл того, що кажемо, через непевність, скромність, замовчування чи інші причини. Крім того, ми називаємо іронією ті трагічні й комічні ситуації, де початок і фінал, засновки і висновки не узгоджуються з тим, чого мали б чекати логіка, справедливість чи тверезий глузд (*sentido común*). Визнано за класичною трагедією достоїнство відкривати іронію як стан(овище) людської істоти» [5, с. 196].

З огляду на те, що предметом дослідження є комічне в різних жанрах лірики, тобто сам предмет не локалізований ані окремим жанровим різновидом, ані творчістю одного поета, виникає кілька принципових питань, без відповіді на які неможливо максимально аргументовано й переконливо вирішити поставлені завдання. Справді, прагнення до вивчення певних тенденцій передбачає виявлення повторюваності, системності досліджуваних явищ, що відбувається в межах поетичного метаконтексту української лірики означеного періоду, а не одного автора. Звичайно, при цьому не можна не звернути уваги на особливості поезики того чи іншого митця.

Складники поезики комічного повною мірою, підкоряючись загальним закономірностям розвитку поетичної мови ХХ століття, іманентно відображають її основні риси. Відтак постає питання про особливості новітньої поетичної мови та її диференційні ознаки.

Висвітлюючи питання про сутність поетичної мови, В. Калашник наголошує: «Розглядаючи поетичну мову як своєрідну лінгвістичну категорію, ми повинні виходити з естетичної природи, специфічності й неповторності мови в художньому творі. Разом із тим було б неправильним абсолютизувати що неповторність, а також відривати розвиток поетичної мови від розвитку мови літературної» [4, с. 6]. Поетична мова як лінгвістичний та естетичний об'єкт потребує вивчення в усій притаманній їй складності, неоднорідності й суперечливості, діалектичній єдності всіх її компонентів. Важливо з'ясувати передусім ті ознаки поетичної мови, які відображають її історичну динаміку й дозволяють класифікувати поетичну мову як таку, що, зберігаючи свої універсальні типологічні ознаки (експресивність, суб'єктивність, естетичну значущість та ін.), постає водночас як конкретне історичне явище.

Із загальними особливостями художнього мислення та образного відображення дійсності тісно пов'язані такі характерні процеси, як активізація тропів (метафори, метонімії, гіперболи, оксюморона), посилення принципу невизначеності, активізація внутрішнього мовлення; при цьому, до загальних структурних принципів, що організують поетичну мову як особливу структурно-функціональну систему, належать такі найважливіші: накладання подібності на суміжність, контекстуальна полісемія, принципи контрасту, поєднання різнопланових явищ тощо.

Сутнісні ознаки української поетичної мови ХХ століття як явища окремої культурно-історичної традиції, узяті в усій повноті її формотворчих і змістотворчих чинників, функціональних комплексів, індивідуальних стилів і літературно-мистецьких шкіл, визначені в працях таких вітчизняних дослідників поетичного слова, як В. Калашник [3; 4], Е. Соловей [6] та ін. Українська поетична мова ХХ століття як своєрідний мовно-естетичний феномен відображає складність ідейно-художніх пошуків цілої епохи, а водночас і загальні, можна сказати, універсальні закони розвитку художньої думки. З-поміж типологічних ознак української поетичної мови означеного періоду, глибоко й більш детально описаних вітчизняними мовознавцями, можна насамперед виділити такі:

- настанова на художньо-естетичну реалізацію традиційних символів української культури, що стають структурно-смісловими домінантами поетичних надфразових єдностей, афористичних поетичних висловів і водночас виступають як ключові образи поетичного тексту й авторського словника;

- суб'єктивізація поетичної мови, її індивідуалізація, визначальну роль у досягненні якої відіграє новаторство поета, його мовотворчість;

- інтертекстуальність як один із виявів поетичної традиції, що формується різними чинниками: цитуванням творів попередників, поетичними ремінісценціями й натяками, актуалізацією фольклорних образів, символів;

- посилення значущості прийомів художньо-естетичної актуалізації звукової будови поетичного слова, використання паронимазії й поетичної атракції.

Поетична мова в цілому визначає засоби комічного, їх парадигму, обсяг. Розвиток поетичної мови безпосередньо позначається на особливостях мовного вираження комічного.

Одним із важливих принципів лінгвістичного аналізу поезики комічного є усвідомлення того, здавалось би, очевидного факту, що, розглядаючи виражально-зображальні засоби поетичної мови, дослідник має справу не з набором мовних одиниць, художніх засобів і прийомів, а з поетичними образами, утіленими в певних мовних формах. Поетичний образ, як і художній образ узагалі, характеризується такими ознаками, як цілісність, оцінність і динамічність.

Поетичний образ орієнтований на всю систему образів ліричного твору, з одного боку, і на неодномірну смислову глибину поетичного тексту – з другого, остання – в ідеалі – містить змістово-фактуальну, змістово-контекстуальну й підтекстову інформацію. Урахування саме цих особливостей має принципове значення для лінгвістичного аналізу поезики комічного, оскільки останнє, будучи прагматично орієнтованим елементом тексту часто маніфестується образами, що виражають зігнення поетичних смислів, амбівалентність семантики, її виразну смислову перспективу, поетичну глибину.

Самі ж мовні одиниці як конструктивні елементи поетичного образу, що реалізує комічне (гумористичне, іронічне, сатиричне, саркастичне) начало, визначаються правилами поетичної граматики, що уможливило порушення усталеної в мові традиційної сполучуваності слова, поєднання різностильових мовленнєвих шарів, відхилення від словотворчих, морфологічних норм побутової мови тощо. Будучи синтагматично локалізованими, мовні одиниці поетичного тексту водночас не локалізовані у своїх проспективних і ретроспективних смислових зв'язках із структурними елементами поетичного тексту. Комічне часто й постає як таке лише в контексті розгляду домінант словесно-художньої побудови тексту.

Сама природа комічного вимагає – як один із методологічних принципів мовного аналізу «поезики смішного» – посиленої уваги до таких явищ, як оцінка, оцінне значення, конотативність. Комічне – це завжди оцінка, у тому числі й оцінка, виражена за допомогою мовних одиниць, що мають (або набувають у поетичному тексті) оцінну семантику. «Поетична мова, – зауважує В. Калашник, – не тільки творчо використовує наявні словесні засоби образності, а й активно поповнює їх запас новими утвореннями. До останніх належать і численні образно-сміслові єдності – надслівні художні номінації, семантичну основу яких становить переосмислення одного слова в контексті іншого чи інших. Унаслідок смислової трансформації виникає такий важливий компонент нової цілісної семантики, як конотативне значення, що являє собою вираження емотивно-оцінювального ставлення суб'єкта мовлення до позначуваного висловлюванням явища дійсності. Одним із різновидів конотатії, яка бере участь у формуванні смислової структури образно-сміислової єдності, є іронічність» [3, с. 32].

На суб'єктивному началі комічного, в якому провідну роль відіграють оцінні значення, наголошує й І. Беляєва: «Локутивний потенціал оцінних висловлювань із неузгодженістю пропозиціонального і ситуативного значень часто містить почуття незадоволення, дратівливості, жалкування, тобто охоплює експлікацію негативного ставлення адресата до предмета мовлення» [1, с. 20].

Можна сказати, що комічне є художньо-естетичним феноменом, який відображає осмислення стану речей у полі аксіологічної семантики (справжній / фальшивий, добрий / злий, гарний / поганий і т. ін.). Отже, і сама структура комічного образу більшою чи меншою мірою імплікує мовні одиниці з емоційно-оцінним значенням. Останнє може мати інгерентну або адгерентну природу, а сам оцінний компонент може займати різне місце в структурі лексичного значення: «розташовуватися» на різних рівнях його ієрархічної організації, бути більш або менш значущим із художньо-прагматичної точки зору.

Важливою умовою лінгвістичного аналізу специфіки мовних засобів і прийомів творення комічного є аналіз конструктивних елементів поетичної образності в плані демонстрації їхнього емоційно-експресивного заряду, оцінної семантики, які виявляються шляхом застосування описового, компонентного та порівняльного методів аналізу.

«Декодуються» комічного передбачає посилену увагу не тільки до семантики мовних одиниць, особливостей їх синтагматики, асоціативних зв'язків, але й до тих явищ, що лежать поза мовою – явищ об'єктивної дійсності. Комізм обов'язково (звичайно, більшою чи меншою мірою, імпліцитно чи експліцитно) пов'язаний із серйозністю: знання світу подій, стану

речей у їх, так би мовити, нормативній онтологічній заданості дозволяє зрозуміти динаміку зображуваного за певною шкалою: трагічне – серйозне – комічне.

Виятково важливим є те, що комічне часто ґрунтується на актуалізації енциклопедичної інформації як цілого образу, так і його окремих складників. Звідси – необхідність урахувати не тільки власне мовні, але й позамовні чинники у процесі лінгвістичного аналізу засобів і прийомів творення комічного.

Комічне – це категорія естетики та поетики, що відбиває невідповідність між недосконалим, тим, що віджило, неповноцінним змістом явища чи предмета і його формою, що претендує на повноцінність і значущість. Види комічного відзначаються своїми диференційними ознаками. В онтологічному плані між гумором, іронією, сатирою та сарказмом немає неперехідної межі. Вони взаємодіють між собою, часто переходячи один в одного, увиразнюючи при цьому характерні особливості.

Як складник художнього тексту комічне реалізується в його структурі через використання різноманітних мовних засобів. Кожний конкретний вид комічного має свою вербальну доміную, яка найбільшою мірою відповідає особливостям такого оцінного ставлення до дійсності та її осмислення, що породжує комічне значення. Це зумовлює специфіку використання різних мовних засобів та їхні функціональні властивості.

Адекватне іманентним властивостям об'єкта дослідження розуміння місця й ролі мови у творенні комічного, що досягається застосуванням відповідних мовних засобів, може бути здійснено шляхом лінгвістичного аналізу мови (у нашому випадку поетичних текстів) з урахуванням того, що певні засоби є формою, яка у своєму змістовому наповненні відсилає до певної позамовної ситуації, певних відношень між явищами дійсності, до системи ціннісних координат, крізь які «фільтрується» дійсність. Мовний засіб творення комічного важливий і цінний не тільки тому, що за його допомогою досягається певний художній ефект, а й тому, що він активізує в читача екстралінгвальні знання – комічне осмислюється на денотативному рівні, де важливу роль відіграє енциклопедична інформація, пресупозиції, смислові імплікації тощо.

Література:

1. Беляева И. А. Высказывания субъективной семантики как языковые средства создания комического эффекта в речевой коммуникации / И. А. Беляева // Комическое в мировом литературном процессе XX века (художественная практика и проблемы научного осмысления): Тез. докл. и сообщ. межгосударств. науч. конф. – Харків, 1992. – С. 20–21.
2. Івашина О. Червона шапочка іронії або іронія як кістка і привид буття / О. Івашина // Іронія: Збірник статей. – Львів: Літопис; К.: Смолоскип, 2006. – С. 101–108.
3. Калашник В. С. Конотація іронічності в семантичній структурі образно-смислової єдності / В. С. Калашник // Комическое в мировом литературном процессе XX века (художественная практика и проблемы научного осмысления): Тез. докл. и сообщ. межгосударств. науч. конф. – Харків, 1992. – С. 31–33.
4. Калашник В. С. Фразотворення в українській поетичній мові радянського періоду: Семантико-типологічний аспект. / В. С. Калашник – Харків: Вища школа, 1985. – 172 с.
5. Рамірес Хосе Луїс. Існування іронії як іронія існування / Рамірес Хосе Луїс // Іронія: Збірник статей. – Львів: Літопис; К.: Смолоскип, 2006. – С. 187–218.
6. Соловей Е. С. Українська філософська лірика. Навч. пос. із спецкурсу / Е. С. Соловей. – К.: Юніверс, 1999. – 368 с.

УДК: 811.11:371.134:316.77

О. В. Юдіна,

Запорізький національний університет, м. Запоріжжя

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ДІЛОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

У статті розглядається проблема іншомовної професійної підготовки студентів до ділової комунікації відповідно до вимог суспільства, визначаються ефективні шляхи вдосконалення навчально-виховного процесу у руслі сучасних тенденцій мовної освіти, описуються методи та прийоми організації навчання іноземної мови професійного спрямування для забезпечення його максимальної ефективності.

Ключові слова: іншомовна професійна підготовка, ділова комунікація, методи та прийоми навчання, іноземна мова професійного спрямування, демократизація, автономія, індивідуалізація, інтенсифікація, інформатизація навчального процесу.

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ПРОЦЕССА ИНОЯЗЫЧНОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ К ДЕЛОВОЙ КОМУНИКАЦИИ

В статье рассматривается проблема иноязычной профессиональной подготовки студентов к деловой коммуникации согласно требованиям общества, определяются эффективные пути совершенствования учебно-воспитательного процесса в русле современных тенденций языкового образования, описываются методы и приемы организации обучения иностранному языку профессиональной направленности для обеспечения его максимальной эффективности.

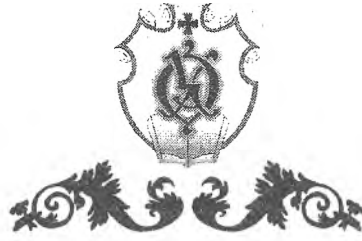
Ключевые слова: иноязычная профессиональная подготовка, деловая коммуникация, методы и приемы обучения, иностранный язык профессиональной направленности, демократизация, автономия, индивидуализация, интенсификация, информатизация учебного процесса.

IMPROVING THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE TRAINING THE STUDENTS FOR BUSINESS COMMUNICATION

The article deals with the problem of foreign language training the students for business communication in conformity with the society demands, effective ways to improve the process of teaching and education are set in line with modern trends of language education, the methods and techniques of organizing the training in foreign languages for special purposes are described to provide its ultimate effectiveness.

The factors of the effective process of foreign language training have been described. These factors are the democratization, autonomy, individualization, intensification, informatization of educational process in foreign language. The realization of these areas contributes to the improvement of the educational process of foreign language business communication at the European level, which is the key to successful implementation of the principles of the Bologna Declaration to the educational process.

To optimize the process of foreign language training the students in Ukrainian higher educational institutions there are certain conditions that we associate with the factors that influence the formation of motivation in foreign language learning.

**НАУКОВІ ЗАПИСКИ
НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
«ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»**

Серія «Філологічна»

Збірник наукових праць

Випуск 56

Острог
Видавництво Національного університету «Острозька академія»
2015

УДК 81. 161. 2+
81. 111
ББК: 81. 2 Укр. +
81. 2 Англ.
Н 34

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Острозька академія»
(протокол №10 від 28 травня 2015 року)*

*Збірник затверджено постановою президії ВАК України
від 22 квітня 2011 року № 1-05/4*

Редакційна колегія:

Архангельська А. М., доктор філологічних наук, професор;
Білоус П. В., доктор філологічних наук, професор;
Вокальчук Г. М., доктор філологічних наук, доцент;
Пасічник І. Д., доктор психологічних наук, професор;
Поліщук Я. О., доктор філологічних наук, професор;
Тищенко О. В., доктор філологічних наук, професор;
Хом'як І. М., доктор педагогічних наук, професор, академік АН ВШ України;
Яворська Г. М., доктор філологічних наук, професор.

Н 34

Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»: збірник наукових праць / укладачі: І. В. Ковальчук, Л. М. Коцюк, С. В. Новоселецька. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. – Вип. 56. – 368 с.

У збірнику містяться статті, присвячені проблемам сучасного мовознавства та порівняльного літературознавства, а також методиці навчання іноземних мов. Збірник рекомендовано науковцям, викладачам, студентам-філологам і всім, хто цікавиться філологічною наукою.

УДК 81. 161. 2+
81. 111
ББК: 81. 2 Укр. +
81. 2 Англ.

Адреса редколегії:

*35800, Україна, Рівненська обл., м. Острог, вул. Семінарська, 2,
Національний університет «Острозька академія»,
факультет романо-германських мов*

© Видавництво Національного університету
«Острозька академія», 2015

ЗМІСТ

<i>O. Brovkina, I. Karpenko, A. Melaj</i>	THE COMMUNICATIVE SITUATION OF FRANK COMMUNICATION IN THE ENGLISH FAMILY DISCOURSE	3
<i>M. Goriunova, M. Zheludenko, A. Sabitova</i>	METHODISCHE HAUPTASPEKTE DES FREMDSPRACHENUNTERRICHTS	5
<i>S. Grynyuk</i>	A «MAKEUP» OF FOREIGN LANGUAGE ACQUISITION IN XXI CENTURY	8
<i>A. Grytskiy</i>	SYSTEM ASPECTS OF TERM DEFINITION	10
<i>V. Mykhaylenko</i>	GRAMMATICAL AND LEXICAL CORRELATION IN TRANSLATION: PAST PERFECT	16
<i>I. O. Андреева</i>	МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФРЕЙМОВОГО МОДЕЛЮВАННЯ КОНЦЕПТУ HORROR	19
<i>I. O. Андреева, К. О. Латушкіна</i>	ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ГЕНЕРАТИВНОГО КОНЦЕПТУ REASONING (НА МАТЕРІАЛІ ТЕЛЕСЕРІАЛУ «ELEMENTARY»)	22
<i>I. O. Артеменко</i>	«ІДІОНІМІЧНІСТЬ» ЛЕКСЕМ-ВЕРБАЛІЗАТОРІВ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКИХ ГЕНДЕРНИХ СПІЛЬНОТ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ США	25
<i>I. Ю. Афоніна</i>	СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ДІЛОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	28
<i>О. О. Бакуменко</i>	ГРАМАТИКАЛІЗАЦІЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРЕВЕРБА AN- У ДІЄСЛОВАХ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ XVI СТ.	31
<i>О. Є. Басилкевич</i>	НЕЧІТКЕ МОДЕЛЮВАННЯ АСОЦІАТИВНИХ КАРТ	33
<i>Г. А. Бенькевич</i>	РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОНЦЕПТУ «ЩАСТЯ» В ЛАТИНСЬКІЙ ФРАЗЕОЛОГІЇ	38
<i>Г. Б. Бернар</i>	КОМУНІКАТИВНА СПРЯМОВАНІСТЬ АВТОРСЬКОЇ РЕМАРКИ АНГЛОМОВНОЇ ДРАМИ АБСУРДУ	40
<i>I. O. Білецька</i>	БІЛІНГВІЗМ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ ОСОБИСТОСТІ	44
<i>М. С. Богачик</i>	ОСОБЛИВОСТІ ЗАСВОЄННЯ НЕОЛОГІЗМІВ У ГАЛУЗІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	47
<i>О. О. Борисов</i>	СТРУКТУРНО-КОМПОЗИЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ БРИТАНСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО ТЕЛЕІНТЕРВ'Ю	50
<i>О. М. Ботвінко-Ботюк</i>	САМООЦІННІ ВИСЛОВЛЕННЯ ПРЕЗИРСТВА	52
<i>Ю. М. Великорода, О. Т. Сіреджук</i>	ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОКАЗІОНАЛІЗМІВ У МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ	55
<i>Н. Ю. Воєвутко</i>	ДО ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ З НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ	57
<i>I. Г. Войтенко</i>	ОСОБЛИВОСТІ ЛІНГВІСТИЧНОГО ПРЕДСТАВЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ СТЕРЕОТИПІВ У АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ	59
<i>С. В. Волкова</i>	МОДЕЛЮВАННЯ МІФОЛОРНОГО ПРОСТОРУ СУЧАСНИХ АМЕРІНДІАНСЬКИХ ХУДОЖНІХ ПРОЗОВИХ ТЕКСТІВ	62
<i>I. O. Гаврилюк</i>	ОПОЗИЦІЯ «СВІЙ – ЧУЖИЙ» ЯК ОБ'ЄКТ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	65
<i>Є. В. Герман</i>	СИМВОЛІЗАЦІЯ КОСМОГОНІЧНИХ ТА ПРИРОДНИХ ЯВИЩ У ФРАЗЕОЛОГІЇ СЕРЕДНЬОВЕРХНЬОНІМЕЦЬКОЇ МОВИ	69
<i>Н. О. Герцовська, О. Товт</i>	ВПЛИВ НА СВІДОМІСТЬ ЛЮДИНИ ЧЕРЕЗ ВИКОРИСТАННЯ КОНЦЕПТУ КОЛЬОРУ У РЕКЛАМІ	72
<i>Н. В. Головіна</i>	СПОСОБИ ОБРАЗОВАНИЯ ДЕРИВАТОВ В ЭТИМОЛОГО-СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ГНЕЗДЕ С ВЕРШИНОЙ «ПЕЧИ»	75
<i>Ю. І. Грибнік</i>	МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ГЕОДЕЗИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	77
<i>Т. А. Давиденко, О. А. Письменная</i>	НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СТРУКТУРЫ АНГЛИЙСКОЙ ЛЕКСИКИ	79
<i>А. В. Дедухо, Н. М. Сизоненко</i>	СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРФОРМАТИВНОГО АКТУ ПОБАЖАННЯ	83

<i>О. В. Дзикович</i> СТРУКТУРНО-КОМПОЗИЦІЙНА СПЕЦИФІКА НОМІНАЦІЇ ТЕЛЕВІЗІЙНИХ ПЕРЕДАЧ ПЕРШОГО КАНАЛУ НІМЕЦЬКОГО ТЕЛЕБАЧЕННЯ	86
<i>О. І. Дзюбіна</i> ЛІНГВОПРАГМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ АНГЛОМОВНИХ НЕОЛОГІЗМІВ (НА МАТЕРІАЛІ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ «FACEBOOK» ТА «TWITTER»)	88
<i>О. П. Дмитренко</i> ПОНЯТІЙНА КАТЕГОРИЗАЦІЯ ОБ'ЄКТИВНОГО СВІТУ ФРАЗЕОЛОГІЧНИМИ ОДИНИЦЯМИ СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ	91
<i>Д. М. Добровольська</i> МОВНА ГРА В РЕКЛАМНИХ СЛОГАНАХ: ПРОБЛЕМА ВІДТВОРЕННЯ В ПЕРЕКЛАДІ	94
<i>О. О. Дорош</i> АНАЛІЗ МЕТАФОРІЗОВАНИХ КОНЦЕПТІВ У КАРТИНІ СВІТУ ЖІНОЧОЇ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ	96
<i>Л. Ф. Дорошина</i> АРХЕТИПНА СЕМАНТИКА НАЗВ КВІТІВ У ХУДОЖНЬОМУ ІДІОЛЕКТІ О. ДОВЖЕНКА	99
<i>Ж. А. Дягілева</i> ВЕРБАЛІЗАЦІЯ АВТОСТЕРЕОТИПІВ У НІМЕЦЬКОМУ ФОЛЬКЛОРІ	102
<i>Х. Ю. Дяків</i> КОМУНІКАТИВНІ ДЕВІАЦІЇ В ІНТЕРВ'Ю НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ	104
<i>К. П. Єсипович</i> ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО КОНЦЕПТУ «ВАСАЛ» У ФРАНЦУЗЬКОМУ ФОЛЬКЛОРНОМУ ДИСКУРСІ	106
<i>О. О. Жихарєва</i> КОНЦЕПТУАЛЬНА Й ОПОВІДНА СТРУКТУРА АНГЛОМОВНИХ БІБЛІЙНИХ НАРАЦІЙ ПРО ЗРАДНИЦТВО	109
<i>У. В. Жорнокуй, К. О. Власенко</i> ІНТЕРПРЕТАЦІЯ БІНАРНОЇ ОПОЗИЦІЇ «СВІЙ» – «ЧУЖИЙ» У ПОВІСТІ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ «В НЕДІЛЮ РАНО ЗІЛЛЯ КОПАЛА»	113
<i>А. А. Завгородня</i> ДІЄСЛІВНЕ СЛОВОСКЛАДАННЯ В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ	115
<i>Т. А. Завгородня</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ СЕМАНТИЧНОЇ РОЛІ ЛОКАТИВУ У ТЕКСТАХ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО СТИЛЮ	118
<i>Н. І. Іванотчак</i> ТИПИ ЕМПАТІЇ В АНГЛОМОВНІЙ ДИТЯЧІЙ ПРОЗІ ФЕНТЕЗІ	120
<i>І. І. Казимир, Г. В. Купрікова</i> ДО ПИТАННЯ ПРО МНОЖИННІСТЬ МОТИВАЦІЇ СЛОВОТВІРНОЇ СТРУКТУРИ СЛОВА (НА МАТЕРІАЛІ ПОХІДНИХ НАЗВ ОДЯГУ І ВЗУТТЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ)	124
<i>І. Д. Карпова</i> ЕКСПРЕСІВНИЙ ЗАРЯД ВИГУКОВИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ ЯК ОСНОВА СТВОРЕННЯ ІМПЛІЦИТНОГО ЗАПЕРЕЧЕННЯ	126
<i>О. Ю. Качмар</i> КОМУНІКАТИВНО-КОГНІТИВНІ АСПЕКТИ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ	129
<i>В. С. Кашуба</i> ОСВОЄННЯ ЛЕКСИКИ ФРАНЦУЗЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ КУЛІНАРНІЙ ТЕРМІНОСФЕРІ (НА МАТЕРІАЛІ ВІКТОРІАНСЬКИХ КУЛІНАРНИХ КНИГ)	132
<i>Т. В. Кедич</i> СЕМАНТИЧНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИЧНОЇ ПРОЗИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ)	134
<i>О. А. Кириченко, А. А. Троїцька</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ДІСПРИКРЕТНИКОВИХ КОНСТРУКЦІЙ	137
<i>М. А. Кізіль</i> СОЦІОФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ МЕТАРМІНОСИСТЕМИ СФЕРИ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	140
<i>І. Р. Козелко</i> ОСОБЛИВОСТІ КОДИФІКАЦІЇ СИНТАКСИЧНИХ ТЕРМІНІВ В УКРАЇНСЬКИХ ГРАМАТИКАХ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ	142
<i>Л. С. Козуб</i> СОЦІОЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ ЕЛЕКТРОННИХ МАС-МЕДІА	145
<i>З. З. Коржак</i> ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ РАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКСПРЕСІВНОСТІ У НОМІНАТИВНИХ РЕЧЕННЯХ	148
<i>Л. В. Короткова</i> ЕКФРАСІС В АНГЛОМОВНОМУ КРЕАТИВНОМУ ДИСКУРСІ: ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПАРАМЕТР	150
<i>Н. С. Костевич</i> ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ НА ПОЗНАЧЕННЯ ПОЧУТТІВ У ЯПОНСЬКІЙ МОВІ	153
<i>Н. Д. Костенко</i> ТЕЛЕСКОПІЯ ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ ІННОВАЦІЙ СЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ «НАВЧАННЯ»	156
<i>О. Ю. Костюк, Л. І. Лушпай</i> СОЦІОЛІНГВІСТИЧНА КОМПЕТЕНЦІЯ ЯК КОМПОНЕНТ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	158

<i>В. Г. Кузьменко</i> СИНТАКСИЧНА ІНТЕРФЕРЕНЦІЯ У ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНІЙ КОМУНІКАЦІЇ ТА ПЕРЕКЛАДІ, ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ	160
<i>Н. О. Лисенко</i> НОТАТКИ ЩОДО ДЕТАЛІЗАЦІЇ ДЕФІНІЦІЇ ТЕРМІНА «АРХЕТИПНИЙ СИМВОЛ»	163
<i>О. О. Литвин</i> СИМВОЛІКА НОМЕНА ХРИЗАНТЕМА В МОВІ ПОВІСТІ УЛЯНИ КРАВЧЕНКО «ХРИЗАНТЕМИ»	165
<i>Т. Д. Лицук</i> СТРУКТУРА КОНЦЕПТУ 'ЗОВНІШНІСТЬ ЛЮДИНИ' У КОГНІТИВНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ	167
<i>І. В. Лосева</i> ТИПОВІ ПРИЙОМИ ВИКОРИСТАННЯ ІДИОМ В ПОЛІТИЧНІЙ ПОЛЕМІЦІ	170
<i>С. В. Майстренко</i> ДИСКУРС І ТЕКСТ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ	172
<i>А. Г. Майська</i> СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ У РЕАЛІЗАЦІЇ МАНІПУЛЯТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (НА МАТЕРІАЛІ АМЕРИКАНСЬКИХ КІНОСЛОГАНІВ)	174
<i>О. С. Макарова</i> АБРЕВІАЦІЯ ТА УСЧЕННЯ ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ СЛОВОТВОРЕННЯ ЛЕКСИЧНИХ ІННОВАЦІЙ У СУЧАСНОМУ ІТАЛІЙСЬКОМУ ТА УКРАЇНСЬКОМУ МЕДІА-ДИСКУРСІ	177
<i>Ю. Є. Манохіна</i> КАТЕГОРІЯ ЗБІРНОСТІ ЯК СКЛАДОВА ЛІНГВОФІЛОСОФСЬКОЇ КАТЕГОРІЇ КІЛЬКОСТІ	179
<i>О. С. Маріна</i> ПАРАДОКСАЛЬНА ОБРАЗНІСТЬ І НЕМОЖЛИВІ СВІТИ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ПОЕТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	182
<i>Н. М. Мартинишин</i> СПОНУКАЛЬНІ ДІАЛОГИ ЯК НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ В КУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	184
<i>К. С. Матвєєва</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКСПЕРІМЕНЦІЙНО-ІНТЕРАКТИВНОГО ТА РЕФЛЕКСИВНОГО ПІДХОДІВ В ІНШОМОВНУ ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ ДО МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	187
<i>Л. М. Матусевич</i> СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ТА КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МОВЛЕННЕВОГО АКТУ ПРОХАННЯ ПРО ДОЗВІЛ	189
<i>О. І. Мигалець</i> КОНЦЕПТ «ARGUE» ЯК СКЛАДОВА МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ	192
<i>І. М. Мирошніченко</i> ЛЕДАРСТВО ТА ПРАЦЕЛЮБНІСТЬ У ПОЛЬСЬКИХ, УКРАЇНСЬКИХ ТА РОСІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМАХ ІЗ СОМАТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ	195
<i>Н. М. Мікава</i> ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА ГРУПА «FACIALHAIR» В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	198
<i>О. Ф. Мінкова, Ю. А. Надольська</i> МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	200
<i>О. Л. Мороз</i> КОМБІНАТОРНІ ПОТЕНЦІЇ КОНЦЕПТІВ БАТЬКИ ТА ДИТИНА В ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТАХ З ПЕСИМІСТИЧНОЮ ТОНАЛЬНІСТЮ	203
<i>У. Р. Мочарська</i> ТИСК ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ НА ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ ГАЛИЧИНИ 20-30 РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ ЯК ОДИН З СПОСОБІВ АСИМІЛЮВАННЯ УКРАЇНЦІВ З ПОЛЯКАМИ	205
<i>Т. А. Мрачковська</i> ДИСКУРСИВНИЙ МАРКЕР «YOU KNOW» ЯК СКЛАДОВА СТРАТЕГІЇ ПОЗИТИВНОЇ ВВІЧЛИВОСТІ	209
<i>Т. Б. Мудраченко</i> СУТЕСТЯ ЯК ЗАСІБ МОВЛЕННЕВОГО ВПЛИВУ	211
<i>Т. І. Мусячук</i> ІМЕННИКОВА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ГНІВУ ЯК ВИЯВУ ОБУРЕННЯ	214
<i>М. Я. Наливайко</i> СЕМАНТИКА ПРИЗВИСКІВ, ЩО ВКАЗУЮТЬ НА ПСИХІЧНІ РИСИ ЛЮДИНИ	217
<i>Ю. С. Новіцька</i> СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРАГМАТИЧНІ ПАРАМЕТРИ ФОРМАНТА <i>VI</i> У ФРАНЦУЗЬКОМУ ЕКОЛОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ	219
<i>О. П. Огринчук</i> ДІЄСЛІВНІ ПОВТОРИ ЯК СТИЛЕТВІРНИЙ КОМПОНЕНТ У ВІРШОВИХ ТЕКСТАХ М. БАЖАНА ТА І. ДРАЧА	223
<i>Г. В. Онищак</i> ОСОБЛИВОСТІ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОЇ ГРУПИ ІМЕННИКІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ ЗЛА В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	226
<i>Н. З. Панчишин</i> ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ТЕМПОРАЛЬНОСТІ В ЛАТИНСЬКІЙ МОВІ	229

<i>О. С. Петрина</i> ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНА ЛЕКСИКА У ТЕРМІНОСИСТЕМАХ БАНКІВСЬКОЇ СФЕРИ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ	232
<i>Т. О. Пивоварчук</i> KREATIVES SCHREIBEN IM DEUTSCHUNTERRICHT	235
<i>Х. О. Пірська</i> РЕЧОМОРФНІ МЕТАФОРИ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ	237
<i>О. Ю. Плахотнікова</i> СУЧАСНИЙ СТАН КОРПУСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УКРАЇНІ	242
<i>Ю. В. Поздрань</i> У ПОШУКАХ УТРАЧЕНОГО ТОМУ «РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО СЛОВНИКА» ЗА РЕДАКЦІЄЮ А. Ю. КРИМСЬКОГО ТА С. О. ЄФРЕМОВА	245
<i>В. В. Прима</i> ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНИХ ПУТІВНИКІВ ПО УКРАЇНІ	248
<i>Ю. Ю. Пришупа</i> МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-БУДІВЕЛЬНИКІВ	250
<i>А. В. Просяна</i> ТЕРМІНОЛОГІЧНІ НОМІНАЦІЇ СУБ'ЄКТА ДІЇ В ЮРИДИЧНОМУ ДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»)	253
<i>І. А. Романюк</i> ВАЛЕНТНІСТЬ ДІЄСЛВНИХ ПРЕФІКСАЛЬНИХ КОМПЗИТИВІВ З СЕМАНТИКОЮ СПРИЙНЯТТЯ У ПІЗНІЙ ЛАТИНІ	256
<i>К. М. Ружин</i> КОМПЕНСАТОРНА КОМПЕТЕНЦІЯ І СТРАТЕГІЇ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ НА МОВНИХ ФАКУЛЬТЕТАХ	258
<i>А. О. Руссу</i> СЛОВОВІРНІ ВЛАСТИВОСТІ ДІЄСЛВНИХ КОНСУБСТАНЦІЙНИХ ТЕРМІНІВ	262
<i>Н. О. Рябокін</i> ЕТИКЕТНІ КЛІШЕ У ФУНКЦІЇ ПОЗИТИВНОЇ РЕАКЦІЇ	264
<i>Д. В. Сабадаш (Плисак)</i> МЕТАФОРИЧНЕ ОСМИСЛЕННЯ МЕДИЧНИХ ТЕРМІНОКОНЦЕПТІВ У ХУДОЖНІЙ КОМУНІКАЦІЇ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ)	266
<i>Р. І. Савчук</i> СЕМАНТИКО-СИНТАКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАНЦУЗЬКОГО ХУДОЖНЬОГО ДИСКУРСУ ХІХ СТ. КРИЗЬ ПРИЗМУ НАРАТИВНОГО СТУДІЮВАННЯ ПРОЗОВОГО ТЕКСТУ	269
<i>О. О. Самохвал, Г. В. Черній</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ТРЕНІНГУ В ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ	273
<i>Л. А. Семененко</i> ПОТЕНЦІЙНІ Й ОКАЗИОНАЛЬНІ СУБСТАНТИВНІ МОРФОСТИЛЕМИ-КОРЕЛЯТИ З АКТУАЛІЗОВАНОЮ ГРАМЕМОЮ РОДУ/СЕМОЮ СТАТІ (НА МАТЕРІАЛІ СУЧАСНОГО ХУДОЖНЬОГО МОВЛЕННЯ)	275
<i>О. В. Серебрянська</i> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ КІНОСЦЕНАРІВ	278
<i>Г. О. Скалевська</i> ВІДКРИТИЙ ВІРШ ЯК ПРОЯВ ЛІНГВО-СИНТАКСИЧНОГО НОВАТОРСТВА ПРЕДСТАВНИКІВ АМЕРИКАНСЬКОЇ ШКОЛИ ПОЕЗІЇ М=О=В=И	281
<i>Ю. О. Соболев</i> МІЖМОВНА ІНТЕРФЕРЕНЦІЯ	284
<i>О. В. Станіслав</i> ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СИНТАКСИЧНОЇ КОГЕЗІЇ У СТРУКТУРІ ХУДОЖНЬОГО ВНУТРІШНЬОГО МОВЛЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ФРАНЦУЗЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ПОТОКУ СВІДОМОСТІ)	286
<i>Л. О. Стребуль</i> ПОШУК НОВИХ ПІДХОДІВ У РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ	290
<i>Т. М. Суворова</i> СВІТОТВІРНА ФУНКЦІЯ ОБРАЗНОСТІ БАЛАДНОГО ТВОРУ	292
<i>А. В. Сухова</i> КОМПОЗИЦІЙНО-МОВЛЕННСВІ ФОРМИ АНГЛОМОВНОЇ НОВЕЛИ	296
<i>К. В. Татаренко</i> ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО ДИСКУРСУ (НА ПРИКЛАДІ АТО) У ЗМІ	299
<i>І. В. Татарнікова, К. В. Шереметьєва</i> ФОНОСТИЛІСТИКА ТА МЕТОДИ ФОНОСТИЛІСТИЧНОГО ВИВЧЕННЯ МОВИ	302
<i>О. М. Тищенко</i> РЕЄСТР УТРАЧЕНОГО ТОМУ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО СЛОВНИКА ЗА РЕД. А. КРИМСЬКОГО ТА С. ЄФРЕМОВА: УМОВНЕ ВІДТВОРЕННЯ	304
<i>В. В. Тупченко</i> СПЕЦИФІКА НАПИСАННЯ РЕФЕРАТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ У НЕМОВНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	309

<i>Н. Г. Філоненко</i> СИНТАКСИЧНИЙ АСПЕКТ ПОЛІПРОПОЗИЦІЙНИХ РЕЧЕНЬ У СУЧАСНОМУ ФРАНЦУЗЬКОМУ ХУДОЖНЬОМУ ПРОЗОВОМУ ТЕКСТІ	312
<i>С. В. Харцишка, С. І. Шевченко</i> СУЧАСНА ІНТЕРАКТИВНА ЛЕКЦІЯ З МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ І КУЛЬТУР	315
<i>Н. Г. Ходаковська</i> СИНТАКСИЧНО-СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ПОЕТИЧНОЇ МОВИ Е. М. РІЛЬКЕ	317
<i>В. М. Чабан</i> КОНЦЕПТОСФЕРИ ЧЕСТЬ І ГІДНІСТЬ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРІ	320
<i>О. І. Чайка</i> ТЕРМІНОСПОЛУКА ЯК МІНІМАЛЬНА СИНТАКСИЧНА ОДИНИЦЯ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКИХ, АНГЛІЙСЬКИХ І ПОРТУГАЛЬСЬКИХ ТЕРМІНІВ ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНОГО ПРАВА)	323
<i>В. В. Чемпоси</i> РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КАТЕГОРІЇ ІНФОРМАТИВНОСТІ У ТЕКСТАХ НАЧАЛЬНОГО ФІЛОЛОГІЧНОГО ДИСКУРСУ	326
<i>М. М. Шенько</i> ОПОВІДНИЙ ДИСКУРС: СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТА БАЗОВІ ФОРМИ	328
<i>В. П. Шеремета</i> ОСОБЛИВОСТІ НОМІНАЦІЇ ЗАМЖНЬОЇ ЖІНКИ В УКРАЇНСЬКИХ КАЛЕНДАРНО-ОБРЯДОВИХ ПІСНЯХ ЗИМОВОГО ЦИКЛУ ЯК ВИРАЖЕННЯ КУЛЬТУРНИХ СТЕРЕОТИПІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ	331
<i>Н. О. Школьна</i> ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНА В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ	334
<i>О. А. Шумейко</i> ЗАСАДИ ЛІНГВІСТИЧНОГО АНАЛІЗУ КОМІЧНОГО В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ	337
<i>О. В. Юдіна</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ДІЛОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ	340
<i>Н. А. Юрко</i> СИНОНІМІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТЕРМІНІВ ГАНДБОЛУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	343
<i>Р. Я. Янкович</i> ЗБАГАЧЕННЯ НІМЕЦЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ ШЛЯХОМ ЗАПОЗИЧЕННЯ АНГЛІЦИЗМІВ	345
<i>І. М. Яремчук</i> МОВЛЕННЄВА РЕАЛІЗАЦІЯ ФУНКЦІЙ ТА СТРАТЕГІЙ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ ПРИТЧІ	347
<i>А. Т. Яхонець</i> СЛОВО І ТЕКСТ В ІСПАНСЬКІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРІ У ДОБУ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ	350
<i>Г. В. Кузнєцова, І. В. Кузнєцова</i> СИМВОЛИ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ В КОНЦЕПТУАЛЬНОМУ РАКУРСІ	352
<i>А. О. Тимченко</i> ХУДОЖНЯ РЕАЛІЗАЦІЯ ОБРАЗУ МАТЕРІ В КНИЗІ ОЛЕКСАНДРИ КОВАЛЬОВОЇ «СТЕПОВІ ОЗЕРА»	355
<i>О. Ю. Юр'єва</i> ВРАХУВАННЯ ГЕНДЕРНОГО КОМПОНЕНТА У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВНЗ	357
<i>Л. Р. Безугла</i> РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ «СЕМІОТИКА ПАРАДОКСАЛЬНОСТІ У КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНОМУ ВИСВІТЛЕННІ (НА МАТЕРІАЛІ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО ПОЕТИЧНОГО ДИСКУРСУ)» МАРІНОЇ ОЛЕНИ СЕРГІЇВНИ	360